

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **V. K. L.**, zastoupen Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2020, č. j. CPR-5919-2/ČJ-2020-930310-V241, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 9. 2020, č. j. 75 A 17/2020 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se dne 14. 10. 2019 dostavil na policii, kde při kontrole předložil cestovní doklad bez vyznačeného povolení k pobytu nebo platného víza. Lustrací v evidencích bylo zjištěno, že žalobce měl nejpozději dne 6. 10. 2019, tj. 30 dnů od pravomocného rozhodnutí ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, vycestovat z území ČR. Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, oddělení pobytových agend (dále jen „správní orgán I. stupně“), vydala dne 17. 12. 2019 rozhodnutí č. j. KRPU-182097-31/ČJ-2019-040026-SV-CV, kterým žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uložila správní vyhoštění. Dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, stanovila na 1 rok.

[2] Žalovaná k odvolání žalobce v záhlaví specifikovaným rozhodnutím změnila část rozhodnutí správního orgánu I. stupně tak, že nahradila část výroku („*Počátek doby, po kterou nelze účastníkovi řízení umožnit vstup na území členských států Evropské unie, se stanoví v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování. Podle § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., se stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 30-ti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.*“), ve zbylé části napadené rozhodnutí potvrdila.

[3] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu ke krajskému soudu, který ji jako nedůvodnou zamítl.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k novému projednání. Zároveň podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Stěžovatel předně namítl, že krajský soud nesprávně posoudil otázku náležitého zjištění skutkového stavu ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Rovněž byl porušen § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť přijaté řešení neodpovídá okolnostem daného případu, nebyly šetřeny oprávněné zájmy stěžovatele. Současně správní orgány nedodržely § 68 odst. 3 správního řádu z důvodu, že napadené rozhodnutí žalované je neurčité a nepřezkoumatelné. Stěžovatel upozornil, že na území ČR pobýval neoprávněně pouze 8 dnů a sám se dostavil k příslušnému úřadu, aby svou pobytovou situaci řešil. Nejednalo se tak o případ, kdy by cizinec pobýval na území neoprávněně dlouhodobě a před správními orgány se ukrýval v úmyslu porušovat trvale předpisy cizineckého práva. Za takové situace je zcela nepřiměřené, i v souvislosti se skutečností, že stěžovatel má na území ČR syna, uložení správního vyhoštění v délce trvání 1 roku.

[6] Rozhodnutí o vyhoštění bylo postaveno na zcela nedostatečně zjištěném stavu věci; krajský soud tuto otázku nesprávně posoudil. Žalovaná totiž v rozporu s § 50 odst. 3 správního řádu nezjišťovala žádné okolnosti svědčící ve prospěch stěžovatele. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně je založeno na nepodložených a ničím neprokázaných závěrech. Stěžovatel citoval některé pasáže tohoto rozhodnutí týkající se povědomí stěžovatele o důsledcích páčání trestné činnosti a jejího odhalení, jeho vědomosti ohledně případného ukončení pobytového oprávnění v průběhu výkonu trestu odnětí svobody, či rezignace na řádnou integraci do společnosti a lhostejnosti k právním normám. K uvedenému dle stěžovatele nebyl proveden žádný důkaz a tvrzení správního orgánu tak nemají oporu ve spisové dokumentaci. Rovněž konstatování správního orgánu I. stupně o údajném zneužití institutu řízení o azylu a pokusu obejít platné normy upravující pobyt nebylo v řízení nijak prokázáno. Stěžovatel přitom neobcházel platné normy ani nezneužíval řízení o azylu, ale řádným způsobem využil svého práva. Správní orgány tak vydaly svá rozhodnutí toliko na základě neurčitých a nepřezkoumatelných úvah, bez toho,

aby bylo provedeno řádné dokazování. Tyto vady nezhojil ani krajský soud v napadeném rozsudku.

[7] Stěžovatel rovněž zpochybnil závěr krajského soudu o přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života stěžovatele, potažmo jeho syna. Stěžovatel na území ČR pobývá dlouhou dobu, má zde vytvořené zázemí a vazby, má zde čtrnáctiletého syna (občana ČR) a podílí se na jeho výživě. Sama závažnost protiprávního jednání stěžovatele (8 dnů neoprávněného pobytu na území) jednoznačně nepřevažuje nad hrozícími dopady do soukromého a rodinného života stěžovatele, k nimž dojde, bude-li z území ČR vyhoštěn. Správní orgány se ve svých rozhodnutích touto otázkou řádně nezabývaly; přitom jde o zásadní otázku pro učinění rozhodnutí, zda je ve veřejném zájmu nutno cizince vyhostit, či postačí s ohledem na nezbytnost a dopady takového rozhodnutí toliko užití institutu povinnosti opustit území ČR.

[8] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že trvá na závěrech napadeného správního rozhodnutí. Řízení bylo vedeno plně v souladu se zákonem, skutková podstata, z níž žalovaná vycházela, má oporu ve spisovém materiálu. Navrhla proto zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Důvodnost kasační stížnosti posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, ke které musí případně přihlédnout i z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí krajského soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů. Dospěl přitom k závěru, že napadený rozsudek uvedená kritéria splňuje. Krajský soud se podrobně zabýval všemi žalobními námitkami a přesvědčivě vysvětlil, proč je nepovažuje za důvodné. Nejvyšší správní soud má rovněž závěry krajského soudu za věcně správné.

[12] Kasační soud se seznámil s obsahem správního spisu a shodně s krajským soudem dospěl k závěru, že správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatel zejména namítl, že správní orgány nezjišťovaly okolnosti svědčící v jeho prospěch, není však zřejmé, o jaké konkrétní okolnosti se mělo jednat. Pokud jde o stěžovatelem uvedenou skutečnost, že se sám přihlásil na policii a pobýval na území ČR neoprávněně toliko 8 dnů, lze konstatovat, že tyto skutečnosti vzaly správní orgány v potaz a zohlednily je při stanovení délky doby, po kterou je stěžovateli nelze umožnit vstup na území členských států EU (viz níže bod 20).

[13] Nejvyšší správní soud rovněž stěžovateli nepřisvědčuje v tom, že by bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně založeno na nepodložených závěrech. Není třeba nijak dokazovat vědomost stěžovatele o tom, že bezprostředně může nastat situace, kdy pozbude jakékoliv oprávnění k pobytu na území ČR z důvodu trestní zachovalosti a bude nucen vycestovat z území ČR. Tyto skutečnosti vyplývají se zákona o pobytu cizinců, a lze předpokládat, že stěžovatel, jako cizinec dlouhodobě pobývajícím na území ČR (od roku 1993), bude mít alespoň obecné povědomí o základních podmínkách a možnostech legálního pobytu na území ČR. To stejné platí rovněž o konstatování správního orgánu I. stupně o vědomosti stěžovatele, že jeho pobytové oprávnění může skončit během jeho pobytu ve vězení. Stěžovateli lze do určité míry přisvědčit, že správnímu orgánu I. stupně zcela nepřislušelo hodnotit, zda stěžovatel „zneužil institut řízení o azylu“, správní orgán nicméně vycházel z obsahu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli ze dne 21. 8. 2019. Z tohoto rozhodnutí přitom vyplývá, že stěžovatel již předtím dvakrát žádal o udělení mezinárodní ochrany v roce 2001; obě jeho žádosti byly zamítnuty jako zjevně nedůvodné. Pokud se jedná o správním orgánem deklarovanou rezignaci stěžovatele na snahu o řádnou integraci do společnosti a jeho lhostejnost k právním normám, tyto správní orgán I. stupně dostatečně vysvětlil s odkazem na opakované páchaní trestné činnosti a opakovaný neoprávněný pobyt stěžovatele na území ČR. Tyto skutečnosti byly ve správním řízení prokázány a stěžovatel je nijak konkrétně nezpochybnil.

[14] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že ve správním řízení nedošlo k porušení § 3 ani § 50 odst. 3 správního řádu, jak se stěžovatel domníval. S krajským soudem lze rovněž souhlasit, že napadené rozhodnutí žalované je určité a přezkoumatelné.

[15] Stěžovatel dále zpochybnil přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění.

[16] Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.

[17] Uvedené ustanovení neponechává správním orgánům prostor pro uvážení, zda cizinci uloží správní vyhoštění či nikoliv. Cizinci, který není oprávněn pobývat na území ČR, lze uložit povinnost opustit území ČR (na kterou stěžovatel upozorňuje ve své kasační stížnosti) za předpokladu, že u něj nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života [§ 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvádí: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*“

[18] Správní orgány i krajský soud se otázkou zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku uložení správního vyhoštění dostatečně zabývaly. Ze správního spisu vyplynulo, že stěžovatel pobývá na území ČR od roku 1993, tedy více než čtvrtstoletí. V roce 2006 se narodil Monice Stojkové syn, do jehož rodného listu byl stěžovatel zapsán jako otec. Monika Stojková přitom ve správním řízení vypověděla, že se stěžovatel se synem nestýká, na jeho výživu uhradil celkem 3 000 Kč, byť byli dohodnuti, že bude každý měsíc na syna hradit 1.200 Kč. Tyto skutečnosti stěžovatel nijak nezpochybnil. Zároveň nekonkretizoval žádné jiné sociální vazby, do nichž by mělo být v důsledku jeho vyhoštění zasazeno. Krajský soud tedy správně vyhodnotil, že stěžovatel nemá na území ČR žádné rodinné (či obdobné) vazby, které by mohly v důsledku vyhoštění znamenat nepřiměřený zásah do jeho rodinného a soukromého života. Stěžovatel zejména poukazoval na skutečnost, že má na území ČR čtrnáctiletého syna, jak však již soud uvedl, ve správním řízení bylo prokázáno, že se s ním prakticky od jeho narození nestýká, a nelze tedy ani dovodit, že by jejich vztah mohl být vyhoštěním stěžovatele nějakým způsobem zasazen.

[19] Pokud tedy rozhodnutí o správním vyhoštění nemohlo představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince, nebyl správní orgán povinen namísto správního vyhoštění přistoupit k uložení povinnosti opustit území ČR [§ 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců].

[20] Shodně s krajským soudem považuje Nejvyšší správní soud dobu jednoho roku, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států EU, s ohledem na zjištěný skutkový stav za přiměřenou. Stěžovatel nejenže pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu (víza), ale dopustil se též závažné trestné činnosti, za kterou byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Správní orgán I. stupně přitom nevyužil maximální dobu zákazu pobytu, kterou je 5 let [viz § 119 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců], ale pouze 1 rok; tuto dobu zákazu pobytu lze s ohledem na uvedené okolnosti považovat za zcela adekvátní

[21] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti soud nerozhodoval, neboť bezodkladně rozhodl o věci samé, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[22] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[23] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u ě n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. prosince 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu